

KARSTEN DUSSE

Sústred'

sa

NA

vraždu

Mafiánske krimi nabité čiernym humorom

AKAR

Karsten Dusse

Sústred' sa na vraždu

Detektívka v spomalenom tempe

z nemeckého originálu preložila Zuzana Guldanová

IKAR

Karsten Dusse
ACHTSAM MORDEN

Copyright © Karsten Dusse, 2019
Translation © 2022 Zuzana Guldánová
Cover design © 2022 František Hříbal
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8176-9

1)

Sústredenie

„Keď stojíte pred dverami a čakáte, stojte pred dverami a čakajte.

Keď sa hádate s manželkou, hádajte sa s manželkou.

To je sústredenie.

Keď stojíte pred dverami, čakáte a krátite si čas tým, že sa hádate s manželkou, to nie je sústredenie.

To je len blbosť.“

Joschka Breitner: *Predbiehame pomaly – kurz sústredenia pre manažérov*

Na úvod by som rád zdôraznil, že nie som nijaký násilník. Naopak, nikdy v živote som sa s nikým nepobil. Veď aj prvú vraždu som spáchal až po štyridsiatke. Keď to porovnáam s kolegami na súčasnom pôsobisku, bolo to pomerne neskoro. Dobre, pripúšťam, že potom to už šlo jedna radosť – neprešiel ani týždeň a mal som na rováši pol tučta mŕtvol.

Asi to znie dosť škaredo, lenže ja som vždy konal s najlepším úmyslom. Logicky to vyplynulo z toho, že som sa učil sústredovať. Musel som všetko zmeniť, aby som našiel rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom.

Prvá skúsenosť so sústredovaním bola pre mňa totálne stresujúca. Moja žena Katarína ma nútila uvoľniť sa.

Bola presvedčená, že zle znášam stres, som nespoľahlivý, mám nevyjasnený rebríček hodnôt. Tvrdila, že ak má naše manželstvo ešte dostať šancu, musím sa na to sústrediť.

Jedného dňa vyhlásila, že chce znova vidieť toho vyrovnaného, ambiciózneho mladého muža s hlavou plnou ideálov, do ktorého sa zalúbila pred desiatimi rokmi. Keby som sa ja čo len náznakom zmienil o tom, že chcem znova vidieť to telo, do ktorého som sa zalúbil pred desiatimi rokmi, bol by medzi nami definitívne a celkom oprávnené koniec. Na tele ženy, celkom prirodzene, čas zanechá stopy. A na duši muža nemôže? Ved' ani moja žena sa so svojím telom neponáhľala k plastickému chirurgovi, zato ja so svojou dušou som sa mal prihlásiť na kurz sústredenia.

V tom období som sústredenie vnímal ako súčasť otrepaných ezoterických blábolov, ktoré z času na čas niekto vytiahne a pod nejakým novým názvom ich predstrie ako novinku. Sústredenie bolo pre mňa niečo ako autogénny tréning, pri ktorom si človek nemusí lahnúť. Alebo ako joga, no nemusí sa pri nej cvičiť. Meditácia bez sedenia v jogínskej pozícii. Magazín pre manažérov, ktorý mi jedného dňa manželka demonštratívne predložila k raňajkám, zasa hlásal, že „sústrediť sa znamená bez predsudkov a s láskou vnímať prítomný okamih“. Nič mi to nehovorilo, bolo mi to úplne cudzie – presne ako piesok na pláži, z ktorého ľudia z nejakého nepochopiteľného dôvodu stavajú tie smiešne hrady.

Keby šlo len o nás dvoch so ženou, možno by som sa na ten kurz ani nedal. Ktovie. Lenže máme dcérku Emily a pre tú by som bol ochotný ísť aj na kraj sve-

ta, keby bola šanca, že tam ako rodina budeme oveľa šťastnejší.

A tak som si na jeden štvrtkový večer v januári dohodol schôdzku u kouča sústredenia. Keď som zazvonil pri ťažkých dverách do jeho „ordinácie“, kde sme okrem iného mali pokecať, ako si viem zadeliť čas, meškal som už dvadsaťpäť minút.

Kouč mal priestory na prízemí prepychovo zrenovovanej historickej budovy v lepšej štvrti nášho mesta. Na jeho reklamu som natrafil vo wellnesse istého päťhviezdičkového hotela. Cenník som si našiel na internete. Ak je schopný zinkasovať taký balík za to, že človeka naučí brať život hravejšie, azda len bude schopný povzniesť sa nad jeden neskorý príchod. Veď ho má zaplatený, no nie? Tak som si myslel. Lenže na moje zvonenie nik nereagoval.

Až do chvíle, kým mi ten relaxačný guru odmietol otvoriť, som bol celkom pokojný, lebo na meškание som mal vážny dôvod. Som advokát, venujem sa trestnému právu – podvečer som ešte mal na súde pojednávanie o vzatí do väzby. Zamestnanec môjho hlavného mandanta Dragana Sergowicza si totiž popoludní v klenotníctve vyberal snubný prsteň. Akurát namiesto plnej peňaženky mal pri sebe nabitý revolver. Keď sa mu ponúkané šperky nepáčili, majiteľa klenotníctva tresol hlavňou po hlave. Lenže ten medzitým tajne spustil alarm, takže keď na miesto dorazili kukláči, klenotník ležal na zemi a chlap stojaci nad ním pri pohľade na namierené samopaly ani nekládol odpor. Zbalili ho, previezli na policajné prezídium a obratom informovali mňa i službukonajúceho sudcu.

Kedysi, ako študent práva, som bol plný ideálov, sto-percentne som schvaľoval, že taký hajzel si až do vytýčenia pojednávania posedí vo vyšetrovacej väzbe a potom na pár rokov skončí za mrežami.

Dnes, ako trestnému obhajcovi, ktorý má bohaté skúsenosti s takými hajzlami, mi stačili dve hodinky a ten debil bol vonku.

Na tréning sústredenia som teda nemeškal len tak. Meškal som, lebo sa mi darí. A keby ten relaxačný cvok teraz nerobil také drahoty a pustil ma dnu, vysvetlil by som mu, prečo sa mi tak darí.

Ten mladík so sklonom k ozbrojenému nakupovaniu mal dvadsaťpäť rokov a stále býval u rodičov. Zatiaľ nemal záznam za ozbrojené trestné činy, len za drogy. V jeho prípade nehrozilo, že ujde, že bude pokračovať v trestnej činnosti, ani že bude ovplyvňovať svedkov. Mal silne vyvinutú tradičnú predstavu o rodine i o manželstve, veď preto šiel do klenotníctva – odcudzením prsteňa chcel vyjadriť odhodlanie vstúpiť do manželského zväzku.

Iste, klenotník v nemocnici a zasahujúci policajti asi ťažko pochopia, že taký človek, taký násilník, sa ešte v ten večer bude vyvalovať doma na gauči a robiť si srandu zo štátu. Veď aj moja vlastná žena má občas o mojej práci pochybnosti. Lenže mojou úlohou nie je vysvetľovať ľuďom, ako funguje náš právny systém, mojou úlohou je tento systém v súlade so zákonom využiť. Zarábam si tým, že pomáham zlým ľuďom. Bodka. Ide mi to dokonale. Som vynikajúci obhajca a pracujem pre renomovanú advokátsku kanceláriu. V meste má najlepšiu povesť. Klientom musím byť k dispozícii dvadsaťštyri hodín sedem dní v týždni.

Jasné, že je to stresujúce. Nie vždy sa to dá zosúladiť s rodinným životom. Veď preto teraz stojím pred dverami toho psychológa. A psychológ neotvára... Pocítil som, ako mi tuhne šija.

Lenže mne ten stres aj niečo prináša – služobné auto, obleky na mieru, drahé hodinky. Kedysi ma symboly spoločenského postavenia nevzrušovali. Lenže keď ako advokát zastupujete organizovaný zločin, bez statusových symbolov sa nezaobídete. Minimálne zato, že advokát je statusovým symbolom svojho mandanta.

Dostal som obrovskú kanceláriu, dizajnový písací stôl a päťciferný mesačný plat pre rodinu – pre moju úžasnú dcéru, moju fantastickú manželku a pre mňa.

Samozrejme, že štvorciferná suma padne na splátku za dom. Žije v ňom úžasné dieťa, ktoré pre pracovné nasadenie sotva vídam, a jeho fantastická matka, s ktorou sa pohádam vždy, keď ju vidím. Som podráždený, že s manželkou sa nemôžem zhovárať o svojej práci, lebo ju neznáša, a ona je zas podráždená, že sa musí celý deň starať o dieťa, hoci by sa chcela vrátiť k svojmu serióznemu zamestnaniu – pred narodením Emily bola vedúcou oddelenia v poisťovni. Ak je láska medzi dvoma ľuďmi nežná kvetina, tak my sme tú našu pri presádzaní do veľkého rodinného kvetináča asi trocha zanedbali. Aby som to zhrnul, žijeme si ako väčšina úspešných mladých rodín – nahovno.

Mám si osvojiť, ako nastoliť rovnováhu medzi prácou a rodinou, a keďže z nás dvoch som ja ten, čo má aj prácu, aj rodinu, moja žena sa teda sústreďí na mňa. Poslala ma k psychológovi, ale ten neotvára. Debil. Šija mi stuhla už úplne, pri každom pohybe mi v nej zaprašťalo.

Znova som zazvonil. Ťažké drevené dvere boli čerstvo nalakované, prežrádzala to ich vôňa.

Konečne sa otvorili. Stál v nich ten chlapík – akoby len čakal na to, že znova zazvoním. Bol trocha starší než ja, mohol mať okolo päťdesiat.

„Mali ste prísť o dvadsať nula nula,“ zvrtol sa na opätku a vzdaloval sa po tmavej chodbe.

Nasledoval som ho do stroho zariadenej pracovne s podstropným osvetlením.

Chlapík pôsobil asketicky. Na šlachovitom tele nemal ani gram tuku. Takýmto týpkom by čokoládová torta nezmávala, ani keby si ju šlahol rovno do žily. Zovňajšok pestovaný – sprané džínsy, jednoduchá biela košeľa, hrubý pletený sveter, na bosých nohách papuče. Nijaké hodinky, nijaké šperky.

Kontrast medzi nami ani nemohol byť väčší. Ja som mal oblečený tmavomodrý oblek, bielu košeľu s manžetovými gombíkmi, modro-striebornú kravatu s diamantovou ihlicou, na zápästí breitlingy, na prste obrúčku, čierne ponožky a topánky na šnúry.

Mal som na sebe viac kusov odevu, než bolo nábytku v jeho pracovni. Dve kreslá, stôl. Regál s knihami, stolík s nápojmi.

„Hej, tak sorry. Trčal som v zápche.“ Mal som sto chutí zvrtnúť sa a odísť, veď ani nepozdravil. Keby som bol zvedavý na výčitky, mohol som ísť rovno domov, manželka by ma nimi zahrnula aj zadarmo. Lenže tá by okrem výčítiek urobila taký vietor, že by som si musel zaplatiť najmenej ďalšie dva kurzy.

„Musel som ísť neplánovane na súd. Ozbrojené prepadnutie s ublížením na zdraví. Nemohol som len tak...“ Čo toľko táram? On je tu predsa doma. Mal by mi aspoň

ponúknuť stoličku, nie? Alebo by mohol niečo povedať. Lenže ten týpek sa na mňa len uprene díval. Taký pohľad máva Emily, keď sa v lese zadíva na zaujímavého chrobáka. Lenže kým chrobák je pri pohľade na príslušníka iného druhu paralyzovaný od strachu, u mňa sa reflexne spúšťa táranie.

„Mohli by sme to trochu urýchliť... za jedny prachy,“ pokúsil som sa napraviť spackaný úvod.

„Cesta sa neskráti len zato, že ju prebehneme,“ znela odpoveď.

Sekretárky v našej firme majú kávové šálky s takými citátmi. Lenže tento tu mi kávu ani neponúkol. Celé zle.

„Posaďte sa. Nedáte si čaj?“

No konečne. Sadol som si do kresla. Vyzeralo, akoby dostalo cenu za nábytkový dizajn koncom sedemdesiatych rokov minulého storočia – chrómovaná rúra potiahnutá hrubým hnedým menčestrom. No na počudovanie bolo celkom pohodlné.

„Nemali by ste espresso?“

„Môže byť zelený?“

Ignoroval moju požiadavku a hneď mi aj nalial zelený čaj zo sklenej kanvice. Povlak na skle nasvedčoval, že ju používajú roky.

„Nech sa páči. Je vlažný.“

„Nuž, úprimne povediac, ani neviem, či som tu správne...“ ozval som sa.

Krčovito som zvieral šálku. Dúfal som, že ma preruší, no on len mlčal. Nedopovedaná veta ostala visieť v priestore. A tam sa stretla s pohľadom kouča. Keď už bolo jasné, že nebudem pokračovať, odpil si z čaju.

„Poznám vás tridsať minút, ale som presvedčený, že by ste sa u mňa mohli mnohému naučiť.“

„Nemôžete ma poznať tridsať minút, veď som u vás sotva tri minúty,“ ostrovtipne som poznamenal.

Kouč s nemalou provokatívnou blahosklonnosťou odvetil: „Ale už ste tu mohli tridsať minút byť. Prvých dvadsaťpäť minút ste zjavne strávili inak. Potom ste tri minúty prešlapovali pred dverami a uvažovali, či máte zazvoniť aj druhý raz. Je to tak?“

„Ehm...“

„A keď ste sa konečne odhodlali zazvoniť, za tri minúty som sa o vás dozvedel, že termíny, ktoré sa výnimočne týkajú len vás, nepovažujete za záväzné, že vaše priority zásadne určujú vonkajšie okolnosti, že ste presvedčený, že sa musíte ospravedlňovať pred úplne cudzím človekom, že nedokážete mlčať, že nie ste schopný intuitívne reagovať na situáciu, ktorá sa vymyká zaužívaným normám, že ste v totálnom zajatí zvyku. Ako sa cítite?“

Uf, trafil klinec po hlavičke.

„Ak mi teraz ešte poviete, že presne preto so mnou odmietate mať sex, budem sa cítiť ako doma,“ vyhrkol som.

Skoro mu zabehol zelený čaj, rozkašľal sa, no napokon sa schuti rozosmial.

Keď sa upokojil, podal mi ruku.

„Joschka Breitner, vitajte u mňa.“

Lady sa prelomili.

„Tak prečo ste prišli?“ spýtal sa.

Zamyslel som sa.

Napadlo mi asi tisíc dôvodov, ale vzápätí som si uvedomil, že ani jeden nie je ten pravý. Pred psychológom by hádam človek mohol byť otvorený. A to, ako sa pán Breitner rozosmial, vo mne vzbudilo sympatie. Lenže ja ešte nie som pripravený sa len tak mirnix-dirnix zdô-

verovať s intímnyimi detailmi zo života. Všimol si moje vnútorné rozpaky.

„Povedzte mi päť vecí, ktoré súvisia s tým, že ste teraz tu.“

Zhlboka som sa nadýchol. A potom som spustil.

„Deň má primálo hodín, neviem vypnúť, som precitlivý, vystresovaný, manželka ma denervuje, dieťa sotva vidím a chýba mi. A keď si naň nakoniec nájdem čas, v duchu som niekde inde. Manželka si neváži moju prácu, moja práca si neváži mňa...“

„Neviete rátať?“

„Prosím?“

„Deväť z týchto piatich vecí sú typické symptómy preťaženia. Skúste opísať nejakú situáciu, v ktorej ste sa tak cítili.“

Nad tým som nemusel vôbec dlho rozmýšľať. Naposledy som sa cítil preťažený, keď som postával pred jeho dverami. A rozpovedal som mu, aké myšlienky mi vírili hlavou.

Breitner prikyvoval. „Ako vravím, nesmierne by vám prospelo, keby ste sa dokázali sústrediť.“

„Fajn, tak poďme na to.“

„Máte vôbec predstavu, čo je sústredenie?“

„Nie, ale vy mi to iste za pár hodín vysvetlíte. Za tie prachy...“

„Kým ste stáli pred dverami, prišli ste na to aj sám, a zadarmo,“ zmierlivo odvetil.

„Myslím, že teraz som trochu mimo...“

„A presne o to ide. Asi tri minúty ste stáli pred dverami a uvažovali ste, či máte zazvoniť druhý raz. Koľko z tých stoosemdesiatich sekúnd ste boli v myšlienkach mimo?“

„Pravdupovediac, asi stosedemdesiat.“

„A kde ste boli?“

„V klenotníctve, na policajnom prezídiu, v kancelárii, u mandanta, s dcérou, hádal som sa s manželkou.“

„Takže ste sa počas troch minút v duchu nachádzali na šiestich miestach. A vnímali ste emócie, ktoré vo vás tie miesta vyvolali. Pomohlo vám to?“

„Nie, ja...“

„A prečo ste to teda robili?“ spýtal sa s nefalšovaným záujmom.

„Len tak, nejako sa to prihodilo.“

Keby toto na súde povedal môj mandant, okamžite by som mu zakázal ďalej sa vyjadrovať.

„Sústredenie prosto znamená, že sa vám to neprihodí.“

„Aha. A mohli by ste mi to vysvetliť presnejšie?“

„Je to prosté. Keď stojíte pred dverami, stojte pred dverami. Keď sa hádate so ženou, hádajte sa so ženou. Ak čakanie pred dverami využijete na to, aby ste sa v duchu hádali so ženou, znamená to, že ste nesústredení.“

„A ako by to vyzeralo, keby som čakal sústredene?“

„Normálne by ste stáli. Tri minúty by ste nerobili nič. Zrazu by ste zistili, že sa svet nezrúti, ak budete len tak stáť. Naopak, ak raz sekundu nebudete niečo hodnotiť, nebudete mať negatívnu pachuť. Budete veci vnímať prirodzene, také ako sú. Svoj dych, vôňu čerstvo natretého dreva, vietor vo vlasoch. Samého seba. A keď sám seba prijmete vlúdne, po troch minútach z vás stres zaručene opadne.“

„Takže by som vlastne ani nebol musel druhýkrát zazvoniť?“

„Vôbec ste nemuseli zazvoniť. Celkom by stačilo, keby ste sa len tak bez akéhokoľvek zámeru postavili pred dvere.“

Zrazu som mal pocit, že sa mi to celkom pozdáva. Napätie v šiji povolilo.

To som ešte netušil, že pán Breitner mi vzápätí vnukne návod na prvú vraždu.

2)

Sloboda

„Ak človek stále robí len to, čo sa mu chce, nie je slobodný. Spútava ho predstava, že nikdy nemôže urobiť nič iné. Slobodný je len ten, kto občas urobí aj to, čo sa mu nechce.“

Joschka Breitner: *Predbiehame pomaly – kurz sústredenia pre manažérov*

Joschka Breitner dolial čaj.

„Stres si väčšinou vyrábame sami, lebo máme celkom zdeformovanú predstavu o slobode.“

„Aha.“

„Ak si niekto myslí, že sloboda znamená robiť to, čo sa nám chce, sakramentsky sa mýli.“

„A v čom?“

„Človek má nutkanie ustavične niečo robiť. To je hlavná príčina stresu, ktorý pociťujete. Stojíte pred dverami a považujete za normálne, že v myšlienkach blúdite kade-tade. Máte pocit, že vaša myseľ je slobodná! A to je hlavný problém – pochytať myšlienky, keď sa rozbehnú. Ale vy nemusíte rozmýšľať, naopak, ak sa vám nechce, tak nerozmýšľajte. Len vtedy je myseľ naozaj slobodná.“

„Nuž, veď môj deň nepozostáva len zo samého rozmýšľania,“ opovážil som sa namietnuť. „Väčšinu problémov mi spôsobuje to, čo robím.“

„A tam platí to isté. Až keď presvedčíte sám seba, že nemusíte robiť, čo nechcete, až vtedy ste slobodný.“

Nemusím robiť, čo nechcem. Som slobodný.

Neprejdú ani štyri mesiace a ja si so všetkými dôsledkami doprajem presne túto slobodu. Doprajem si slobodu nerobiť to, čo nechcem. Žiaľ, bude to spojené s tým, že obmedzím slobodu iného, že mu vezmem život. No čo, veď kurz sústredenia nenavštevujem preto, aby som zachránil svet, ale aby som zachránil sám seba.

Sústrediť sa neznamená „žiť a nechať žiť“. Sústrediť sa znamená „žiť“! A takýto imperatív môže mať následky pre tých, čo žijú nesústredene.

Moja prvá vražda ma ešte aj dnes naplňa radosťou najmä preto, že sa mi podarilo užiť si okamih bez hodnotenia a s láskou. Presne tak, ako mi to hneď na prvej hodine vstúpil môj mentálny kouč.

Moja prvá vražda bola celkom spontánnym vyústením mojich potrieb, reakciou na daný okamih. Z tohto pohľadu ju hodnotím ako mimoriadne vydarené cvičenie sústredenia. Nie pre toho druhého, ale pre mňa určite.

Lenže keď som sedel v kresle u pána Breitnera a popíjal druhú šálku čaju, nik ešte nebol mŕtvy. Veď zatiaľ som si sem prišiel iba po radu, ako lepšie zvládať pracovný stres.

„Porozprávajte mi o svojej práci. Ste advokát?“ zaujímal sa pán Breitner.

„Áno. Obhajca.“

„Vašou úlohou je zabezpečiť, aby každý v tejto krajine, bez ohľadu na to, čo sa mu kladie za vinu, bol spravodlivo súdený. To je nesmierne chvályhodné.“

„Kedysi som si to aj ja tak predstavoval. Teda aspoň počas štúdia, ako koncipient, ale aj na začiatku profesionálnej kariéry. Lenže pôsobenie obhajcu, žiaľ, vyzerá v skutočnosti úplne inak.“

„Ako?“

„Mojou úlohou je zabezpečiť, aby hajzli vybrádlili z problémov, do ktorých sa sami dostali. Z morálnej stránky to nie je ani zamak chvályhodné. Ale zato je to nesmierne výnosné.“

Porozprával som mu, ako som hneď po advokátskej skúške nastúpil do DED – advokátskej kancelárie Dresen, Erkel a Dannwitz. DED bola stredne veľká advokátska kancelária špecializovaná na hospodárske právo. Vráťane trestnoprávných aspektov. Svorka seriózne pôsobiacich kravaťákov, ktorí nerobia nič iné, len vymýšľajú nové a nové daňové skrýše pre bohatých mandantov a starajú sa o tých, čo napriek všemožnému úsiliu majú na krku trestné stíhanie za krátenie daní, hospodársku kriminalitu, spreneveru alebo podvody vo veľkom štýle. Ak chcel nováčik hrať v tejto lige, musel mať z oboch štátnic výbornú a okrem toho absolvovať viacero bezplatných stáží. A ešte aj spomedzi tých, ktorí splnili všetky podmienky, vzali iba jedného z desiatich. Dostať flek v DED hneď po druhej štátnici bolo asi také nepravdepodobné, ako vyhrať v lote. Na mňa sa šťastie usmialo. Aspoň som si to vtedy myslel.

„A dnes si to už nemyslíte?“ čudoval sa Joschka Breitner.

„Povedzme, že za tie roky sa veci vyvinuli inak, než som pri nástupe očakával.“

„Tomu sa hovorí život. Čo sa teda stalo?“

Stručne som mu opísal hlavné body svojej kariéry – nehorázný nástupný plat i nehorázne pracovné nároky. Šesť a pol dňa v týždni, štrnásť hodín denne. Okolo mňa samí chladní, otupení karieriisti, čo šliapali v koliesku ako škrečky za mrkvičkou – ibaže tu mrkvička znamenala, že človek sa stane partnerom.

Viem, o čom hovorím. Bol som jedným z nich.

Mojím prvým mandantom bol chlapík, ktorého kancelária ešte nikdy nezastupovala. Nováčikovi prideli-li nováčika. Volal sa Dragan Sergowicz, ale jeho meno som pred Breitnerom nespomenul. Len som sa zmienil, že bol „nedôveryhodný“, čo vzhľadom na Draganove kšefty bola veľmi mierna formulácia. Červené svetlá nad vchodmi do jeho „podnikov“ žiarili jasnejšie ako radar, ktorý vás odbleskne, keď prechádzate stotridsiatkou cez obytnú štvrť.

Lenže Draganovi sa ekonomicky darilo, navyše sa zaňho prihovorili viacerí „seriózni“ mandanti DED, ktorí mu mali byť za čo vďační.

Na našom prvom stretnutí Dragan vyhlásil, že ide o krátenie daní. Nevravím, že na tom nebolo niečo pravdy, ale v návrhu štátneho zástupcu sa hovorilo niečo iné. Dragan v skutočnosti surovo zbil pracovníka daňového úradu, až tak, že ho museli odviezť do nemocnice. Pre pár neopatrných otázok. Keď sa daňovák natolko zotavil, že mohol začať prijímať pevnú stravu a podať trestné oznámenie, napodiv sa nedokázal rozpomätať ani na podozrenie z krátenia daní, ani na Draganovu návštevu. Vyšetrovatelovi povedal, že sa pošmykol na schodoch.

V nasledujúcich rokoch sa ešte niekoľkokrát ukázalo, že Draganove päste fungujú efektívnejšie ako moje štátnice.

Dragan nebol len surový pasák, ale aj drogový diler a priekupník so zbraňami. Keď sme sa zoznámili, svoje kšefty nevelmi úspešne kamuflaval viacerými pololegálnymi obchodnými spoločnosťami. Hoci môj zamestnávateľ si pojem serióznosť vykladal pomerne veľkoryso, taký mandant ako Dragan mu smrdel – prinášal firme veľa peňazí, ale rozhodne sa ním nechválili.

To však uhladeným partnerom našej kancelárie nebránilo, aby ma zasvätili do všetkých finančných trikov, ktoré som neskôr fakturoval Draganovi.

Dragan sa stal mojou prvou profesionálnou výzvou. Ambiciózne som sa vrhol do modernizovania jeho podnikateľského portfólia, usiloval som sa udržiavať jeho aktivity mimo hľadáča štátneho zastupiteľstva. Hlavné príjmy mal naďalej z drog, zbraní a prostitúcie, ale ja som ich dôsledne prepieral cez špedičné firmy, franšízy a rôzne maloobchodné prevádzky, v ktorých som mu získal podiely. Naučil som ho kasírovať prachy z európskych dotácií na neexistujúce baklažánové plantáže v Bulharsku a ukázal som mu, že obchod s emisnými kvótami je rovnako výnosný ako drogy, akurát pri ňom nikomu netreba lámať kosti. Navyše sa obe aktivity tešia podpore štátu. Za pár rokov sa mi podarilo zlepšiť Draganov imidž na verejnosti – zo surového dílera a pasáka sa stal ako-tak akceptovateľný podnikateľ.

Usiloval som sa doviest' do dokonalosti všetko, čo ma na univerzite nenaučili – „ovplyvňovať“ svedkov, „kroťiť“ štátnych zástupcov, „brzdiť“ spolupracovníkov. Inými slovami, presvedčať ľudí.

„A viete, prečo som to robil?“ spýtal som sa Breitnera.
„Povedzte mi!“

„Zo začiatku preto, lebo som to mal v náplni práce. Nie som zlý človek, fakt nie, som skôr bojazlivý, nudný. Mám vyvinutý zmysel pre povinnosť – zmysel pre povinnosť je moja najhoršia vlastnosť. Veľmi dobre viem, že systém, ktorý pomáham utvárať, nie je dobrý. Pre iných ani pre mňa. Systém, ktorý odmeňuje násilie, nespravodlivosť a podvody, v ktorom sú láska, spravodlivosť a pravda negatívne hodnoty, predsa nemôže byť dobrý. Napriek tomu *ja* som mohol ostať dobrý. Prinajmenšom v tomto systéme. Zmysel pre povinnosť ma celé roky nútil robiť všetko preto, aby systém fungoval. A pritom som nezbadal, ako sa z premianta pomaličky stáva vypečený mafiánsky advokát.“

Časom som objavil pôžitok z toho, ako dokonale ovládam remeslo. Lenže perfekcionizmus nie je všetko. Zachrániť mandantovi krk zvládne aj priemerný advokát. Ale to na veci nič nemení. Dragan ani v najdrahšom obleku nebude serióznym podnikateľ. Je to hnusný násilník a vždy ním aj ostane.

Vďaka advokátskej mlčanlivosti som si od neho vypočul viac hrôzostrašných ohavností než spovedník Charlesa Mansona. Ja sám som na jeho konkurentov a možných svedkov jeho zločinov vylial vedrá sračiek a ešte som sa čudoval, že začínam smrdieť. Totiž, ja by som si to ani nebol všimol, ale moja žena má až nepríjemne dobrý čuch. Ona napokon vyhlásila, že takto ďalej nemôžem žiť. Ona!

3)

Dýchanie

„Dýchanie je spojivom medzi telom a dušou. Kým žijeme, dýchame. Kým dýchame, žijeme. Dych je naším útočiskom. Ak sa sústredíme na dýchanie, sústreďujeme sa na spojenie tela a duše. Dýchaním môžeme znížiť vplyv negatívnych emócií na telo i na dušu.“

Joschka Breitner: *Predbiehame pomaly – kurz sústredenia pre manažérov*

Zveril som sa Joschkovi Breitnerovi s obavou, ktorá už hraničila s istotou – paradoxne, práve vďaka úspechom pri zastupovaní „smradlavého“ mandanta sa nikdy nestanem partnerom v advokátskej kancelárii DED. Stal sa zo mňa „smradlavý“ advokát. Hoci úspešný „smradlavý“ advokát, lenže zo „smradlavých“ advokátov sa nestávajú partneri.

Stačilo začať o tom hovoriť a dostavil sa zrýchlený dych, bolesť žalúdka, stuhnutosť šije.

„Kedy ste prvý raz zistili, že sa vám zmenil rebríček hodnôt?“

Na chvíľu som sa zamyslel, vzápätí som si spomenul na kľúčovú scénu.

„Raz uprostred noci. Emily bola ešte maličká, mala sotva dva mesiace. Prirodzene, ešte nespala celú noc, od začiatku sme jej dávali piť z fľašky, takže sme sa s man-

želkou mohli v noci striedať. Ako zvyčajne mal som za sebou rušný deň, ale na tie nočné chvíle som sa tešil. Sám, v tichu s dcérkou v detskej izbičke, to bol zrazu iný, pokojný svet... No a raz v noci, malá si práve odgrgla a niečo si blábotala, som ju taký vyčerpaný vzal na ruky a začal som je rozprávať, aký je svet krásny. Zrazu som si zdesene uvedomil, že rozprávam o svete, aký si pamätám z detstva. Že to nie je svet, v ktorom žijem.“

Breitner chvíľu prikyvoval, potom sa spýtal: „A prečo sa tak týrate? Pre peniaze?“

Zamyslel som sa. Nie, rozhodne by som nepovedal, že práve peniaze ma v mojej práci najväčšími priťahujú.

„Mám rád to, čo viem robiť. Ale nenávidím tých, pre ktorých to robím.“

„Ako sa to prejavuje?“

„Láska? Alebo nenávisť?“

„Ku mne vás priviedlo čo?“

„Nenávisť.“

„No vidíte. Takže ako sa u vás fyzicky prejavuje?“

„Stuhne mi šija, rozbolí ma žalúdok, lapám dych...“

„Tak teda dnešné sedenie ukončíme cvičením na prehĺbenie dýchania.“

Odložil šálku, pocvičil prstami, svižne sa postavil. Skepticky som ho nasledoval. Naozaj mi chce ukázať, ako sa správnym dýchaním zbavím stresu zo psychopatického zločinca a netolerantnej manželky?

„Vzpriamene sa postavte, narovnajzte chrbát, vypnite hrud', nohy rozkročte na šírku pliec. Mierne pokrčte kolená.“

Ukázal mi to, napodobnil som ho.

Nič.

„A teraz?“

„Dýchate?“

„Iste, už štyridsaťdva rokov.“

„Tak sa sústredte len na dýchanie. Kde v tele cítite dych?“

„Cítim ho v...“

Skočil mi do reči. „To je rečnícka otázka. Na tomto cviku je najlepšie, že je úplne jedno, kde dych cítite. Dôležité je, že si ho uvedomujete. Nemusíte odpovedať mne, ale sebe. Ide len a len o to, aby ste pocítili, že vo vašom tele sa môžu diať príjemné veci. Dýchanie je príčinou a dôkazom, že žijete. A to je zázrak. Nemyslím špeciálne vo vašom prípade, ale všeobecne. Dýchanie je spojenie medzi telom a dušou. Tak čo, kde ho cítite?“

Mlčky som sa usiloval pocítiť vlastný dych.

„Kde ho cítite pri výdychu?“

Zasa som mlčal.

„A teraz skúste pocítiť vlastné telo ako celok.“

Dýchal som a precíťoval. Otravné blbosti.

„Takže toto je to slávne sústredenie?“ pokúsil som sa to ukončiť.

„Ak sa sústreďujete na dýchanie, je to sústredenie. Áno.“

„A vy tvrdíte, že dýchaním zmením tých debilov okolo seba?“ spýtal som sa.

„Nie. Dýchaním len zmeníte svoju reakciu na tých debilov.“

„Ale oni nezmiznú?“

„Nie, len prestanú mať vplyv na vaše pocity. Ešte stále máte zrýchlený dych, stuhnutú šiju, bolí vás žalúdok?“

Ponoril som sa do svojho vnútra. Zvláštne – bolo to preč!

„Je to preč,“ odvetil som.

„Fajn – nabudúce, keď vás vytočí manželka alebo sa vám zdvihne žalúdok z niektorého mandanta, odídte na záchod, predýchajte to.“

„Na záchod? Ale veď tam...“

„Dýchať môžete aj ústami. Ide o to, aby ste okolo seba mali chránený priestor. Trikrát sa zhlboka nadýchnete, ponoríte sa do svojho vnútra, a zrýchlené dýchanie je preč. Uľaví sa vám. Každý problém sa vám bude zdať jednoduchší. Na dnešok teda končíme?“

„Fajn. Tak o týždeň v rovnakom čase?“

„Nie. O týždeň presne.“

Nevravím, že Joschka Breitner v niečom nemal pravdu. Šija sa mi uvoľnila. Aspoň to. A odvtedy sme sa stretávali každý štvrtok. Okolo ôsmej. Ale väčšinou neskôr.